

אַלְדָּנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֶבֶת

פְּרָגְתַּת מַאוֹת-מֵסֹרָה

הַסֵּד, אֶלְיוֹן צ"ב

שְׁהוּא צְדִיק, וְכָל אֶחָד רָאָה מַעֲלַת חֲבֵרוֹ וְחִסְרוֹן עֲצָמוֹ, וּבִזָּה הֵאָפוּ נִלְקָחוּ לְצַבָּא. וְעַל כֵּן אָמַר הַכְּתוּב 'וַיִּמְסְרוּ' מִלְשׁוֹן מְסִירָה, כְּאֵדָם הַמְלֻשִׁין עַל חֲבֵרוֹ נִקְרָא מְסוֹר.

וְסִיִּים הִרְהוּ"ק מֵאִפְטָא: הִנֵּה כַּאֲשֶׁר הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה נִצְחִית הִיא, וְלִיכָא מִלְתָּא דְלֹא רְמִיזָא בְּאוֹרֵיתָא, עַל כֵּן דְרוּשׁ אֲדַרְשׁ הָאִי עֵינַיָא לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ, וְאָמַר כִּי לְעֵתִיד לְבוֹא בְּקֶץ הַיָּמִין, כַּאֲשֶׁר יִמְלֹךְ מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ, אִזּוּ יִהְיֶה אִמְתַּת מֵאֲרֵץ תְּצַמַּח וְלֹא יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל אֲנִי וְאִפְסִי עוֹד, וְכֵן גַּם הַצְּדִיקִים וְקְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִהְיוּ בְּעֵינֵיהֶם כַּאֲפֹס וְכֹאִין וַיִּדְמוּ בְּנַפְשָׁם כִּי עֲרַמִּים הֵם וַיִּחַבְּאוּ וַיִּבְאוּ בְּנִקְרוֹת הַצָּרִים וּבִסְעָפֵי הַסְּלָעִים מִפְּחַד ה' וּמִהַדָּר גְּאוֹנוֹ, וְלֹא יִחַפְּצוּ לְלַכֵּת לְקִרְיַת מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ, כִּי לֹא יִזְכוּ בְּעֵינֵיהֶם עַד שִׁישְׁלַח ה' דְּבָרוֹ בְּפִי הַצְּדִיקִים וְצְדִיק אֶחָד יִגְלֶה מִסְתוּרֵי חֲבֵרוֹ וַיַּעֲד שְׁהוּא צְדִיק וַיִּשֶׁר וְאֵת הַקְּדוּשׁ יִקְרִיב אֵלָיו, וְאִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים מִשֵּׁם יִקְחֵהוּ הַשִּׁי"ת עַל פִּי דְבָרֵי צְדִיק חֲבֵרוֹ לְמַעַן יִלָּךְ לְקִרְיַת מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ. וְעַל זֶה שִׁיר שְׁפִיר לְשׁוֹן 'וַיִּמְסְרוּ' הֵינּוּ שְׂצַדִּיק אֶחָד יִמְסֹר אֶת חֲבֵרוֹ בְּעַל כְּרַחוּ, וְעַל יְדֵי זֶה יִפְרִי וַיִּדְעוּ אֶת הָאֲנָשִׁים הַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר ה' קוֹרָא.

וְזֶה פְּרוּשׁ הַנִּכּוֹן בְּהַכְּתוּב 'וַיִּמְסְרוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל' וְגו', כְּלוּמַר, שִׁיְהִיו נִמְסְרִין בְּעַל כְּרַחֵם מִפִּי הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ לְאוֹר תְּעֻלוּמָה וַיִּגְלוּ מִי הֵם הַיִּרְאִים וְהַחֲרָדִים. וְסִיִּים בְּלִשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ: אִף אֲנִי נִמְסֹר אֶת חֲבֵרֵנוּ, רַבִּי דוֹד מְקַרִּיפְטָשׁ, שְׁהוּא צְדִיק וְשִׁילָךְ לְקִרְיַת מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ.

וְאִמְנָם הוּבָא בְּאוֹר נִפְלָא זֶה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ 'אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל' (לִיקוּטִים חֲדָשִׁים): 'וַיִּמְסְרוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל'. מֵאִי לְשׁוֹן 'וַיִּמְסְרוּ'. אֲכֹן הַעֲנִין הוּא כִּי ה' אָמַר נִקְם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִשָּׁה רַבְּנוּ ע"ה לֹא רָצָה שִׁיִּנְקְמוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִקְמַת עֲצָמָם רַק אָמַר לְנִקְם אֶת נִקְמַת ה' בְּמִדְּוָן. לְזֶה אָמַר 'הַחֲלָצוּ מֵאֲתָכֶם' הֵינּוּ שְׂתוּצִיאוּ אֶת עֲצָמְכֶם מִלְּנִקְם נִקְמַתְכֶם. וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר לְזֶה צָרִיךְ לְהִיטֵב צְדִיק וְחִסִּיד שִׁיְהִיָּה פּוֹנֵתוֹ רַק לְכַבּוֹד ה'. וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הַסְּתִיר אֶת עֲצָמוֹ לְאִמּוֹר מָה אֲנִי נֹחֵשֵׁב לְקַנָּא לְכַבּוֹד ה'. וְהַחֲבֵרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּ עַל אִישׁ אֶחָד שְׁהוּא (יִרָא ה') [צְדִיק] בָּאוּ אֶל מִשָּׁה

אֲנִי נִמְסֹר אֶת חֲבֵרֵנוּ, רַבִּי דוֹד מְקַרִּיפְטָשׁ, שְׁהוּא צְדִיק וְשִׁילָךְ לְקִרְיַת מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ

וַיִּדְבֵר מִשָּׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר הַחֲלָצוּ מֵאֲתָכֶם אֲנָשִׁים לְצַבָּא וַיְהִיו עַל מִדְּוָן לְתַת נִקְמַת ה' בְּמִדְּוָן. אֶלְף לְמִשָּׁה אֶלְף לְמִשָּׁה לְכָל מִטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַחוּ לְצַבָּא. וַיִּמְסְרוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלְף לְמִשָּׁה שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֶלְף חֲלוּצֵי צַבָּא (לא, ג-ה).

גְּדוּלָה הִיָּתָה הָאֵהָבָה שְׁשֻׁרָה בֵּין הַרְהוּ"ק רַבִּי דוֹד שִׁיף מְקַרִּיפְטָשׁ זִיע"א וּבֵין הַרְהוּ"ק רַבִּי אַבְרָהָם יְהוֹשֻׁעַ הַעֲשִׂיל מֵאִפְטָא זִיע"א בְּעַל 'אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל'. מְסִפֵּר שְׁפַעַם אַחַת בָּא הַרְהוּ"ק מֵאִפְטָא לְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ. וְלִכְבוֹדוֹ שֶׁל אוֹרַח נִכְבָּד זֶה הִשְׁתַּתְּפוּ בְּסַעוּדָה גַּם גְּדוּלִים וְצְדִיקִים אַחֲרֵים, וְהַכִּינוּ סַעוּדָה גְּדוּלָה.

וְהִיָּה זֶה בְּפִרְשַׁת מִטּוֹת, וּבְהִיוֹתָם מְסִבִּים יַחַד בְּסַעוּדָה זוֹ פִּתַח הַרְהוּ"ק מֵאִפְטָא אֶת פֶּה קְדוּשׁוֹ בְּדַבְרֵי תּוֹרָה בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, בַּה נִאָמַר (בְּמִדְבָר לֹא ג-ה): 'וַיִּדְבֵר מִשָּׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר הַחֲלָצוּ מֵאֲתָכֶם אֲנָשִׁים לְצַבָּא וַיְהִיו עַל מִדְּוָן לְתַת נִקְמַת ה' בְּמִדְּוָן. אֶלְף לְמִשָּׁה אֶלְף לְמִשָּׁה לְכָל מִטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַחוּ לְצַבָּא. וַיִּמְסְרוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלְף לְמִשָּׁה שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֶלְף חֲלוּצֵי צַבָּא', וְעַמַּד עַל הַפְּסוּק 'וַיִּמְסְרוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל'. וְדַקְדַּק בְּלִשׁוֹן 'וַיִּמְסְרוּ' שְׁהוּא לְשׁוֹן 'מְסִירָה', דְּמִשְׁמַע בְּעַל כְּרַחֵם, וְהִיָּה צָרִיךְ לִוְמַר 'וַיִּשְׁלַחוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל'.

וְתַרְץ, דְּהִנֵּה כַּאֲשֶׁר נִצְטוּהוּ מִשָּׁה לְשַׁלַּח לְמַלְחָמָה אֲנָשִׁים צְדִיקִים וְכֹשֵׁרִים, וְכִמוּ שְׁפָרַשׁ רַש"י (שֵׁם ד"ה אֲנָשִׁים) 'צְדִיקִים', גַּם פִּרַשׁ רַש"י עַל הַכְּתוּב (שֵׁם יֵא ד"ה אֲנָשִׁים) מִגִּיד שֶׁהֵיוּ כֹשֵׁרִים וְצְדִיקִים, וְהִנֵּה דָרָךְ הַצְּדִיק לְהִיטֵב נִחְבָּא אֶל הַכְּלִים, וְלִכּוֹן נִתְחַבְּאוּ כָּל הַצְּדִיקִים לְבַל יִשְׁלַחוּם לְמַלְחָמָה, שֶׁחֲשָׁבוּ בְּנַפְשָׁם שֶׁהֵם אֵינָם זִכָּאִים וְרֵאוּיִים לְכָךְ, וּמְצִינּוּ בְּגִמְרָא (חוּלִין קטו:) שְׁאִמְרָה יִלְתָּא אִשְׁתִּי רַב נַחְמֵן לְבַעֲלָהּ: כָּל מִלְתָּא דְאָסֵר לָן רַחֲמָנָא שְׂרָא לָן רַחֲמָנָא, מְבַשֵּׁר בְּחֻלְבַּת פְּחָל וְכו'. וְרַמְזָה לָנוּ הַתּוֹרָה כֹּאֵן, שְׁגַם הַמְּסִירָה שְׁהִיא שְׁנוּאָה מֵאֵד בְּעֵינֵי הַשִּׁי"ת וְאָסֵר לָנָא רַחֲמָנָא, וּבְכָל זֹאת שְׂרָא לָן רַחֲמָנָא לְפַעְמִים לְמַסֵּר בְּכַוֵּן דָּא שְׂצַדִּיק אֶחָד הַכְּרִיז עַל חֲבֵרוֹ וּמְסֹר עָלָיו

והגידו לו שזה הוא צדיק גמור. על כן אמר הפתוב לשון 'וימסרו' הוא לשון מסירה, כאדם המלשין על חברו נקרא מסור. (היכל הבעל שם טוב' גליון ג עמוד צד)

די לך בעבודתך זו כמנהל למפעל היי"ש, ומעתה הגיעה השעה שעליך להתגלות

ספר הרה"ק רבי שלמה מאבוב זיע"א: טרם נתגלה הרה"ק רבי משה מפשעווארסק זיע"א, עבד את קונו בהצנע מתוך דחקות עצומה, ועמל להביא טרף לביתו. כיון שבאו מים עד נפש הכרח להשפיר עצמו לעבודה ושמע על מקום שמיצרים בו יין שרף שזקוקים שם למנהל שיפקח על כל המלאכה מרישא עד גמירא, ויורה את הפועלים היאך להכין היי"ש. רבי משה מפשעווארסק הציע עצמו לעבודה זו אף שלא עסק בה מימיו. ולשאלת בעל הבית, אם יודע בטיב המלאכה, השיב, שבסיעתא דשמיא יוציא מתחת ידו דבר נאה ומתקן.

קצב לו בעל הבית שכר נאה חלף עבודתו וגם סדר לו חדר מיוחד בחצרו לדור שם ולסדר כל צרכיו. ביום הראשון באו הפועלים אצלו ושאלוהו היאך יכינו היי"ש, ממה יפחתו וממה יותירו וכו' לבל יחסר המזג, וכיון שלא ידע כלום מאפן ההכנה הורה להם להכין התערבת כאשר הכינו עד עתה, ובמשך הזמן יראה מה יש לתקן. עשו הפועלים כפי שנצטוו ורבי משה ישב ועסק בעבודתו הקדושה מן הבקר עד הערב. כאשר סימו הפועלים מלאכתם והכינו החביות לשלחן על פני חוצות למכרן להמון העם, בא בעה"ב לראות את פרי עמלו של מנהלו החדש, וכשטעם מעט מהיי"ש הרגיש בטעמו הערב והביע שביעות רצונו ממלאכתו.

לא היו ימים מועטים ונתפשטה השמועה שהיי"ש מאותו בית חרשת משבח מאד וערב לחף ונתרבו הקונים, והשמועה עשתה לה פנפים עד למרחוק פי עולה זה היי"ש בטיבו על שאר יי"ש של המדינה, ורבים כפתו רגליהם לקנות דיקא יי"ש זה. בגלל זה הגדיל בעל הבית הפמות כמדת הצרף, עד

שבתוך זמן קצר נתעשר מאד, ואף כי ידע שמנהלו החדש אדם הגון וישר הוא מאד וכבדו מאד מחמת כן, מפל מקום לא העלה על דעתו פי איש קדוש הוא ויברכהו ה' בגללו.

מנהג קבוע היה להם בכל מוצאי שבת, שהיו הבעל הבית ורבי משה סועדים יחדו סעודתא דדוד מלכא משיחא בבית הבעל הבית. פעם ארע שנתיאחר רבי משה מלבוא והלך בעה"ב לראות למה נתאחר כל כך. כאשר הציץ למול חדרו של רבי משה ראה אור גדול. ומתחלה היה נדמה לו שפרצה שם שרפה גדולה. אף כאשר הגיע סמוך לחדרו ראה אור גדול בוקע מן החלון והתקרב בחשאי להציץ בפנים והנה הוא רואה איש זקן נשוא פנים יושב על ידו של רבי משה ומדברים יחד. תמה בעל הבית יותר, כיון שלא הפיר את האיש הזקן וידע שלא היה פנאי יציאת השבת להגיע לשם אף מן הישוב הקרוב ביותר לעירם, והרהר בדעתו שמה אליהו הנביא הוא זה.

הטה בעל הבית אזנו לשמע דבריהם ושמע היאך שהזקן מפרש לו המדרש (בראשית רבה מא ח): 'מצאתי דוד עבדי - היכן מצאתיו בסדם', ואמר לו שבתת 'סדם' הוא ראשי תבות: סעודתא דדוד מלכא. בתוך כך אמר לו הזקן: רבי משה, שוין גענו געווען גוזשעלניק עם איז שוין געקומען די צייט איר זאלט נתגלה ווערן [-די לך בעבודתך זו כמנהל למפעל היי"ש, ומעתה הגיעה השעה שעליך להתגלות].

כאשר שמע בעל הבית דברים אלו יוצאים מפיו של אותו זקן, הבין מיד שמנהל הלזה איש קדוש הוא, ובדאי זו היתה סבת הצלחת היי"ש וברכת ה' אשר שרתה בביתו. ומהר לספר הדברים לבני ביתו. למחרת בא הרה"ק מפשעווארסק לפרד ממנו כמצוה עליו, ופיסו בעה"ב ובקש סליחתו על שהשתמש עמו לצרכי חליו יען כי לא ידע מגדלתו וצדקתו, ואלו ידע לא היה משתמש בו חלילה ומסר לו אז 'קויטל' באמרו שחפץ לתן לו ה'קויטל' הראשון טרם התגלותו על פני תבל.

(מגן אבות' עמוד תשמ)

שו"ת קתר

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

חידון אֵלֶּ?נות - נושא פרסים באיזה פסוק בפרשתנו (פר' מטות) מופיע שמן של תשע ערים שונות?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת אמור:

ש. מהם שני ההקשרים בהם מוזכר בפרשתנו היום השמיני? ת. בהמה ראויה לקרבן רק מהיום השמיני להולדתה (כב, כז). חג שמיני עצרת נערך ביום השמיני מתחילת חג הסוכות (ויקרא כג, לו).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת אמור:

ה' בן ציון יורוביץ - מברזיל

